

РЕШЕНИЕ

№ 2899

гр. София, 12.06.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 15.05.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Любка Петрова

ЧЛЕНОВЕ: Маруся Йорданова

Цветанка Паунова

при участието на секретаря Цветанка Митакева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **1737** по описа за **2020** година докладвано от съдия Любка Петрова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 63, ал. 1, предл. 2 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е във връзка с постъпила жалба от [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище на управление: [населено място], представлявано от управителя Л. Н. Л., чрез адв. А. В. - САК, срещу Решение № 302376 от 16.12.2019 г. по НАХД № 13471/2019 г. по описа на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение (НО), 3-ти състав, с което е потвърдено Наказателно постановление (НП) № 23-001971/30.07.2019 г. издадено от Директора на Дирекция „Инспекция по труда-Софийска област“, с което на основание чл. 416, ал. 5 от Кодекса на труда (КТ) във връзка с чл. 413, ал. 2 от КТ, е наложена на жалбоподателя имуществена санкция в размер на 1500 (хиляда и петстотин) лева за нарушение на чл. 16, т.1, б. „б“ от Наредба № 2 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършването на строителни и монтажни работи (Наредбата), във връзка с чл. 61 от същата наредба.

В касационната жалба се релевира доводи за неправилност и незаконосъобразност на съдебния акт, постановен в противоречие с материалния закон и процесуалния закон. Посочени са подробни мотиви и доводи в подкрепа на направените оплаквания. Иска се отмяна на обжалваното решение и съответно отмяна на наказателното постановление.

В проведеното съдебно заседание касаторът се представлява и поддържа жалбата.

Ответникът по касационната жалба се представлява и оспорва жалбата

Представителят на Софийска градска прокуратура намира жалбата за неоснователна.

Административен съд София-град, VI касационен състав, извършвайки проверка на оспорваното решение за наличието на наведените в жалбата касационни основания, както и валидността, допустимостта и съответствието му с материалния закон, установи следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена от страна, която има право и интерес да обжалва и в срока по чл. 211 от АПК.

Разгледана по същество същата е неоснователна по следните съображения:

С Решение № 302376 от 16.12.2019 г. по НАХД № 13471/2019 г. по описа на СРС, НО, 3-ти състав, е потвърдено НП № 23-001971/30.07.2019 г. издадено от Директора на Дирекция „Инспекция по труда-Софийска област“, с което на жалбоподателя за нарушение на чл. 16, т.1, б. „б“ от Наредбата, във връзка с чл. 61 от същата наредба на основание чл. 416, ал. 5 от КТ, във връзка с чл. 413, ал. 2 от КТ, му е наложена имуществена санкция в размер на 1500 (хиляда и петстотин) лева.

За да постанови своя съдебен акт СРС е приел за установено от фактическа страна, че при извършена проверка на трудовото законодателство и нормите за здравословни и безопасни условия, във връзка с постъпил сигнал за смърт на работник, причинена от трудова злополука, на място на 29.05.2019 г. в обект на контрол: строителен обект „Многофункционална сграда с подземен гараж и изгребна яма“, находящ се в [населено място], УПИ IV , кв. 148, в.з. „Д.-Стадиона“ е установено, че дружеството в качеството на работодател и на строител по смисъла на § 1, т. 2 от ДР на Наредбата, не е осигурил комплексни здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) на всички работещи, включително и тези на подизпълнителя [фирма] при извършване на СМР, като не е предприел мерки срещу падане от височина, чрез приспособления /съоръжения и ограждения/, които са достатъчно високи и са изградени най-малко от защитна бордова лента за краката, главно и средно перило за ръцете или чрез алтернативно еквивалентно решение при извършване на СМР – контурът на етажна плоча на трето ниво, на кота +5,85, където се е извършвало изграждането на кофраж за колони не е обезопасен срещу падане от височина на хора и предмети – чл. 16, т. 1, б. „б“ и чл. 61 от Наредбата, което дало основание за съставяне на АУАН.

Директорът на Дирекция „Инспекция по труда-Софийска област“ също приел, че е налице описаното по-горе нарушение и е издал процесното НП. Възприел и възпроизвел изцяло изложеното от фактическа страна в АУАН, както и направената в акта квалификация на нарушението, като го е подвел под санкционната разпоредба на чл. 413, ал. 2 КТ.

Въззивният съд е изяснил изложената по-горе фактическа обстановка след анализ на събраните по делото писмени и гласни доказателства. За да стигне до извода за законосъобразност на оспореното пред него НП и да го потвърди, въззивната инстанция е приела, че в административно-наказателното производство не са допуснати съществени процесуални нарушения. На следващо място, съдът счел, че деянието е безспорно установено и доказано и материалният закон е приложен правилно. Изложил е подробни съображения относно правната квалификация на нарушението и субекта на нарушение, като е анализирал относимите правни норми и по този начин е отговорил и на възраженията на жалбоподателя.

Решението е правилно.

Въззивният съд е събрал и коментирал относимите за правилното решаване на спора доказателства, надлежно и аргументирано е обсъдил и анализирал всички факти от значение за спорното право и е извел правилни изводи, съображенията, за които се възприемат изцяло от настоящата инстанция, която счита за ненужно да ги преповтаря.

С оглед разпоредбата на чл. 218, ал. 1 от АПК при осъществяване на касационната проверка, касационната инстанция обсъжда само посочените в жалбата пороци на решението. В обжалваното НП ясно и точно е описано нарушението, а именно: не е осигурил комплексни здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) на всички работещи, включително и тези на подизпълнителя [фирма] при извършване на СМР, като не е предприел мерки срещу падане от височина, чрез приспособления /съоръжения и ограждения/, които са достатъчно високи и са изградени най-малко от защитна бордова лента за краката, главно и средно перило за ръцете или чрез алтернативно еквивалентно решение при извършване на СМР – контурът на етажна плоча на трето ниво, на кота +5,85, където се е извършвало изграждането на кофраж за колони не е обезопасен срещу падане от височина на хора и предмети.

Описанието на нарушението е достатъчно в контекста на дадената правна квалификация - чл. 16, т.1, б. „б“ и чл. 61 от Наредба № 2/22.03.2004 г., според която разпоредба строителят осигурява комплексни ЗБУТ на всички работещи на строителния обект, на подизпълнителите и на лицата, самостоятелно упражняващи трудова дейност, при извършване на СМР на изпълняваните от него строежи, в съответствие с минималните изисквания на тази наредба, в това число да осигури безопасност при работа на височина и предотврати паданията от височина на хора и предмети, чрез приспособления (съоръжения, ограждения), които са достатъчно високи и са изградени най-малко от защитна бордова лента за крака, главно перило за ръце и средно перило за ръце или чрез еквивалентно алтернативно решение.

Доказан е и факта на нарушението, както и е налице яснота относно това в какво качество е наказано дружеството, а именно в качеството му на работодател.

От събраните включително и в хода на съдебното производство пред районен съд доказателства се установява по пълен и непротиворечив начин, че на датата на проверката на обекта се е работило и е имало работници на подизпълнителя. Според показанията на свидетелите тези работници са се намирали на етажна плоча на трето ниво, кота + 5,85 и са изграждали кофраж за колони, без необходимото обезопасяване по контура на плочата срещу падане от височина на хора и предмети.

В §1, т.9 от ЗЗБУТ е дефиниран критерият за минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд – това са най-малките допустими изисквания за опазване на здравето на работещите и осигуряването на тяхната безопасност при работа.

В разглеждания случай, предвид специфичния характер на дейностите по строителство, с Наредба № 2/2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи са въведени специални изисквания, на задължените лица и е вменено задължение за извършване на конкретни действия по изпълнението им, част от които е предприемане на съответни предпазни мерки за защита на работещите от рискове, произтичащи от това да се осигури безопасност при работа на височина и да се предотвратят паданията от височина на хора и предмети, чрез приспособления (съоръжения, ограждения), които са достатъчно високи и са изградени най-малко от защитна

бордова лента за крака, главно перило за ръце и средно перило за ръце или чрез еквивалентно алтернативно решение. След като при строителните работи такива не са били осигурени, следователно е засегнато здравето, нещо повече, животът на работещите на обекта, то несъмненият извод е, че не са били изпълнени комплексните здравословни и безопасни условия на труд.

Относно субекта на нарушението, нормата по която е квалифицирано нарушението, чл. 16, т. 1, б. „б“ и чл. 61 от Наредбата, е ясна и категорична. Задължен да осигури комплексни ЗБУТ на всички работещи на строителния обект, на подизпълнителите и на лицата, самостоятелно упражняващи трудова дейност, при извършване на СМР на изпълняваните от него строежи, в съответствие с минималните изисквания на тази наредба, в това число да осигури безопасност при работа на височина и предотврати паданията от височина на хора и предмети, чрез приспособления (съоръжения, ограждения), които са достатъчно високи и са изградени най-малко от защитна бордова лента за крака, главно перило за ръце и средно перило за ръце или чрез еквивалентно алтернативно решение е строителят.

В §1 от ДР на Наредба № 2 са дадени легални определения на използваните в нормативния акт понятия, според които т.2. "Строител" е лицето, определено в ЗУТ, което самостоятелно наема работещи по трудово правоотношение, а т.7. "Подизпълнител" е всяко физическо или юридическо лице, на което е възложено от строителя да извършва част от задълженията му. Тоест, строител и подизпълнител по смисъла на наредбата са две различни лица и вменените за строителя задължения няма как да се припишат на подизпълнителя по смисъла на тази наредба.

Субект на административно-наказателна отговорност по чл. 413, ал.2 КТ е лице, което има качеството на "работодател". Легалната дефиниция на "работодател" е дадена в §1, т.1. от ДР на Кодекса на труда - "Работодател" е всяко физическо лице, юридическо лице или негово поделение, както и всяко друго организационно и икономически обособено образувание (предприятие, учреждение, организация, кооперация, стопанство, заведение, домакинство, дружество и други подобни), което самостоятелно наема работници или служители по трудово правоотношение, включително за извършване на надомна работа и работа от разстояние и за изпращане за изпълнение на работа в предприятие ползвател.

От друга страна следва да се има предвид, че законодателят е уредил обществените отношения, свързани с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в специален закон, а именно в Закона за здравословни и безопасни условия на труд /ЗЗБУТ/. Касационният съд намира, че в настоящата хипотеза при определяне качеството на „работодател“ намира приложение легалната дефиниция на понятието, съдържаща се в § 1, т. 10 от ДР на Наредба № 2 от 22 март 2004 г., която съответства на същото понятие, дадено и в специалния ЗЗБУТ. Съгласно § 1, т. 2 от ДР на ЗЗБУТ – „Работодател“ е 1. понятието, определено в § 1, т. 1 от ДР на Кодекса на труда, и 2. всеки, който възлага работа и носи цялата отговорност за предприятието, кооперацията или организацията. Законодателят не случайно е разширил кръга на субектите, които определя като работодатели съгласно ЗЗБУТ и другите подзаконовни нормативни актове, уреждащи обществените отношения, свързани с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в насока засилване на защитата на лицата, полагащи труд. В тази връзка следва да се приеме, че в процесния случай [фирма] като възложител на строеж също има качеството на „работодател“ по смисъла на § 1, т. 10 от ДР на Наредба № 2 от 22 март 2004 г., която определя като работодател всяко

физическо лице, юридическо лице или негово поделение, което самостоятелно наема работещи по трудово правоотношение, както и всеки, който възлага работа и носи цялата отговорност за организационно и икономически обособено образувание (предприятие, учреждение, организация, кооперация, стопанство, заведение, домакинство, дружество и др.). Затова приложимата санкционна норма по отношение на възложителя за нарушението по чл. 16, т. 1, б. „б“ от Наредба № 2 от 22 март 2004 г. е тази по чл. 413, ал. 2 КТ.

Предвид разпоредбата на чл. 16, т.1, б. „б“ от Наредба № 2/22.03.2004 г., която въвежда конкретни задължения за осигуряване на ЗБУТ за строителя, вкл. и задължението да осигурява комплексни ЗБУТ на всички работещи на строителния обект, вкл. на подизпълнителите при извършване на СМР на изпълняваните от него строежи, в съответствие с минималните изисквания на тази наредба, правилно е ангажирана административнонаказателната отговорност на санкционираното дружество, в качеството му на работодател.

При определяне на правилния субект на нарушението не е налице противоречие и със санкционната норма на чл. 413 от КТ, тъй като тук, понятието работодател е това, което е зададено в §1, т.10 от ДР на Наредба № 2, а именно „Работодател“ е всяко физическо лице, юридическо лице или негово поделение, което самостоятелно наема работещи по трудово правоотношение, както и всеки, който възлага работа и носи цялата отговорност за организационно и икономически обособено образувание (предприятие, учреждение, организация, кооперация, стопанство, заведение, домакинство, дружество и др.). Тоест, работодател тук не е само лицето по §1, т.1 от ДР на КТ, а това според §1 от приложимата Наредба № 2, каквото несъмнено се явява санкционираното дружество в качеството си на изпълнител, привлякъл за изпълнение на възложеното му строителство подизпълнители.

За нарушение по чл. 16 от Наредба № 2 изрично се изключва възможността да се санкционира подизпълнителя, предвид даденото легално определение на това понятие в § 1 от ДР и с оглед изрично предвиденото в чл. 16, т.1, б. „б“ задължение за осигуряване на комплексни ЗБУТ на всички работещи, вкл. и на подизпълнителите.

Не е аргумент за освобождаване от отговорност и наличието на споразумение по чл. 18 от ЗЗБУТ, на което се позовава санкционираното дружество. Това споразумение не изключва административнонаказателната отговорност на строителя по смисъла на Наредба № 2, а има значение за вътрешните отношения между строител и подизпълнител. Същото се отнася и за договореностите, постигнати в областта на ЗБУТ по силата на договорните отношения по договора за строителство с подизпълнителя.

С оглед на гореизложеното и при липсата на констатирани процесуални нарушения при издаване на обжалваното НП, съдът намира, че същото е законосъобразно и следва да бъде потвърдено. Отговорността тук е обективна, следва от самия факт на засягане на живота и здравето на работещите на обекта по време на изпълнение на СМР. И тази отговорност не се ограничава само до непосредствено назначените от строителя работници по трудово правоотношение, но и до всички лица, извършващи СМР на изпълнявания от него строеж.

Правилно АНО е подвел под административнонаказателна отговорност именно дружеството – жалбоподател, като е преценил, че не са налице предпоставките за приложение на привилегирания състав на чл. 415в ал. 1 КТ, предвид това, че няма данни нарушението да е отстранено веднага след установяването му по реда,

предвиден в този кодекс, както и настъпилите вредни последици, свързани със създаване на опасност за живота и здравето на работниците, изразяващи се в липса на обезопасяване срещу падане от височина.

С оглед изложеното при извършената касационна проверка не се установяват основания за отмяна на обжалваното съдебно решение. СРС е постановил валидно, допустимо и правилно решение, постановено при правилно приложение на материалния закон, преценявайки всички събрани в хода на производството доказателства, без да игнорира или анализира превратно което и да е от тях.

По изложените съображения, настоящият касационен състав намира, че подадената касационна жалба е неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

Воден от горното и на основание чл. 222, ал. 1, във вр. с чл. 221, ал. 2, пр. 2 от АПК, вр. с чл. 63, ал. 1 от ЗАНН, Административен съд София-град, VI касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 302376 от 16.12.2019 г. постановено по НАХД № 13471/2019 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 3-ти състав. Решението е окончателно и не подлежи на обжалване или протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.